

17.7.2017

*****I**
BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (COM(2016)0447 – C8-0264/2016 – 2016/0207(COD))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: Arnaud Danjean

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv* stil i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv* stil i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv* stil i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv* stil. Textdelar som utgår markeras med symbolen ■ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING.....	8
RESERVATION	12
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR RÄTTSLIGA FRÅGOR ÖVER DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN	13
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTVECKLING	24
ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET.....	41
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	42

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSPROTOKOLL

om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (COM(2016)0447 – C8-0264/2016 – 2016/0207(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2016)0447),
 - med beaktande av artiklarna 294.2, 209.1 och 212.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8-0264/2016),
 - med beaktande av yttrandet från utskottet för rättsliga frågor över den föreslagna rättsliga grunden,
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av artiklarna 59 och 39 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandet från utskottet för utveckling (A8-0261/2017),
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning
Skäl 6a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6a) Användningen av detta instrument bör övervakas noga och regelbundna uppdateringar ges till Europaparlamentet om verksamhet som finansieras i enlighet

med dess bestämmelser. Det bör noteras att löptiden för detta instrument är strikt begränsad till utgången av den nuvarande fleråriga budgetramen, varefter kommissionen bör genomföra en fullständig sektorsövergripande utvärdering av de åtgärder som finansieras i enlighet med bestämmelserna om kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, i enlighet med denna förordning samt av de relevanta instrument som används av medlemsstaterna till att finansiera kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling. Denna utvärdering bör bedöma samstämmigheten mellan de åtgärder som rör kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, som finansieras av unionen och dess medlemsstater, och EU:s globala strategi och FN:s mål för hållbar utveckling. Eventuella framtida instrument, som inrättas för att hantera kopplingen mellan säkerhet och utveckling, bör grunda sig på slutsatserna av denna utvärdering, ska bara kunna tas i bruk efter ett omfattande offentligt flerpartssamråd och bör främja civilt samarbete mellan EU:s strukturer, lokala och regionala offentliga eller mellanstatliga strukturer samt icke-statliga organisationer för att ge stöd till tredjeländer.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Artikel 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 1a

Stöd som omfattas av artikel 3a ska finansieras genom en omfördelning inom rubrik IV i den allmänna unionsbudgeten

för den fleråriga budgetramen för 2014–2020 utan att det mobiliseras ytterligare resurser. Sådan omfördelning ska utesluta användningen av anslag som avsatts för åtgärder inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014^{1a}.

^{1a}Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingsamarbete för perioden 2014–2020.

MOTIVERING

Kommissionen offentliggjorde den 5 juli 2016 ett lagstiftningsförslag som syftar till att stödja uppbyggnaden av säkerhets- och försvarskapaciteten i partnerländerna. Syftet är att EU med den egna budgeten ska kunna finansiera utbildningsinsatser samt leverera icke-dödande materiel till tredjeländers säkerhetsstyrkor. EU:s stöd till sina partner bidrar varaktigt till effektiviteten för EU:s utbildningsinsatser och utvecklingen av rättsstaten.

Kommissionens initiativ syftar till att stärka sambandet mellan säkerhet och utveckling, som fastställdes redan 2003 i den europeiska säkerhetsstrategin¹ ("säkerhet är en förutsättning för utveckling"), och därefter uttryckligen upprepats i alla strategiska, globala och tematiska dokument².

Sambandet mellan säkerhet och utveckling är en central princip som ligger till grund för EU:s integrerade strategi när det gäller kriser och externa konflikter. Målet för utvecklingspolitiken är att minska och slutligen utrota fattigdomen ("ingen varaktig fred utan utveckling och fattigdomsutrotning"), men kapacitetsuppbyggnad inom säkerhetssektorn är också ett mycket viktigt bidrag till målen om hållbar utveckling.

Parlamentet har alltid delat denna ståndpunkt. Parlamentet välkomnar i sitt betänkande om den EU-övergripande strategin³ "den tonvikt som läggs på sambandet mellan säkerhet och utveckling, vilket bör vara en viktig grundprincip i tillämpningen av en övergripande EU-strategi".

Det ska även konstateras att den framtida inriktningen när det gäller sambandet mellan säkerhet och utveckling tydligt kommer att bekräftas i det europeiska samförståndet om utveckling, som för närvarande håller på att revideras.

Med detta förslag blir EU:s åtgärder mer samstämda.

Med förslaget blir det möjligt att genomföra målen i den globala strategin för utrikes- och säkerhetspolitiken, som unionens höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik lade fram i juni 2016. I prioritering nr 4 "Från vision till handling" framhålls behovet av kapacitetsuppbyggnad hos parterna för att kunna reagera på externa kriser.

Detta framhålls också i parlamentets betänkande om fredsfrämjande insatser⁴:

Europaparlamentet välkomnar det gemensamma meddelandet om kapacitetsuppbyggnad och efterlyser i likhet med rådet dess snabba genomförande.

Denna text ligger slutligen i linje med det gemensamma meddelandet från april 2015⁵, där det pekas på bristerna i EU:s insatser för kapacitetsuppbyggnaden i partnerländerna och reformen av säkerhetssektorn. EU håller på med en utvärdering av behoven i de instabila länderna, särskilt i Afrika, och instrumentet som bidrar till stabilitet och fred finansierar redan åtgärder inom ramen för reformen av säkerhetssektorn.

EU fullgör genom detta förslag sina internationella åtaganden när det gäller utveckling.

¹ Den europeiska säkerhetsstrategin (rådets dokument 15895/03 av den 8 december 2003).

² Exempel: EU:s strategi för utveckling och säkerhet i Sahel från 2011

³ Europaparlamentets resolution av den 3 april 2014 om den EU-övergripande strategin och dess konsekvenser för samstämdheten i EU:s yttre åtgärder (2013/2146(INI)). Antagna texter, P7_TA(2014)0286.

⁴ Europaparlamentets resolution av den 7 juni 2016 om fredsfrämjande insatser – EU:s samverkan med FN och Afrikanska unionen (2015/2275(INI)). Antagna texter, P8_TA(2016)0249.

⁵ Gemensamt meddelande från kommissionen och unionens höga representant till Europaparlamentet och rådet: Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling – möjliggöra för partnerländerna att förebygga och hantera kriser, 29.4.2015, JOIN(2015) 17 final.

Hänsyn tas till OECD:s biståndskommittés reviderade rapporteringsdirektiv om offentligt utvecklingsbistånd (ODA) i fråga om fred och säkerhet, som utvidgar tillämpningsområdet för reglerna för offentligt utvecklingsbistånd till säkerhetssektorn, samt till antagandet av FN:s 2030-agenda för hållbar utveckling och dess mål 16 för hållbar utveckling ”Fred och rättvisa”, där vikten av stöd till nationella institutioner med ansvar för säkerheten i instabila och konfliktdrabbade länder understryks.

Detta förslag svarar mot ett akut behov och en förväntning hos de lokala aktörerna. Det har i mer än tre år getts politiska impulser utan att de blivit omsatta i konkreta handlingar. I december 2013 förespråkade rådet ett ”Train and equip”-program som sedan blev CBSD-initiativet (”kapacitetsuppbyggnad för säkerhet och utveckling”). I Europeiska rådets slutsatser från december 2016 framhålls nödvändigheten av att kommissionens lagstiftningsförslag antas under det första halvåret 2017.

Lagstiftningstexten utgör en ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred. Översynen av förordningen begränsas därför till att lägga till en bestämmelse som gör att de nuvarande bristerna i tillhandahållande av stöd till alla aktörer på säkerhetsområdet (inbegripet de väpnade styrkorna) kan åtgärdas, så att utbildning och utrustning kan ges för att tillgodose akuta behov på kort och medellång sikt i arbetet för att uppfylla målen för hållbar utveckling.

Ett snabbt genomförande av CBSD-initiativet i partnerländerna skulle komplettera och stärka ett befintligt system.

EU förfogar redan över flera instrument för att stödja civila säkerhetsstyrkor (polisen) och rättsväsendet genom finansiering av viss utrustning (fordon, radio m.m.).

EU har dock inga möjligheter att stödja de militära styrkorna trots att det i vissa fall endast är de väpnade styrkorna som kan stabilisera områden och medverka till återupprättandet av befolkningens säkerhet, den offentliga förvaltningens återvändande och grundläggande tjänster.

EU saknar ett ekonomiskt instrument som snabbt och effektivt kan aktiveras för direkt stöd till tredjelandspartner på säkerhetsområdet när detta är nödvändigt. Om inte insatsen kan åtföljas av relevanta och samordnade utrustningsprogram är det ytterst svårt att uppnå kontinuerliga positiva resultat på medellång och lång sikt när det gäller utbildning av och rådgivning till tredjeländers arméer.

Det nödvändiga och brådskande stöd som kommissionen föreslår skulle göra det möjligt att ta itu med luckorna i det befintliga systemet, mellan program för kapacitetsuppbyggnad av de ”civila” säkerhetsstyrkorna och övriga utvecklingsprogram, mellan utbildning som europeisk personal kan ge och de lokala styrkornas brist på utrustning. EU måste kunna utrusta partnerländernas säkerhetsstyrkor som man utbildar inom ramen för sina uppdrag.

Till exempel skulle man med EU-stöd kunna finansiera garnisonssjukvård i Mali, där EU redan finns representerat genom sitt militära uppdrag EUTM Mali. Det kan handla om att restaurera befintliga hälsocenter så att de kan uppnå godtagbar vårdstandard. Hälsocentren ska kunna erbjuda grundläggande hälso- och sjukvård, däribland mödra- och barnhälsovård, och primärhälsovård.

Att bidra till att det byggs sjukhus så att skadade får behandling skulle ge EU ett verkligt mervärde och bidra till framgång för EU-uppdraget.

I dag påverkar bristen på finansiering trovärdigheten för EU:s yttre åtgärder, medan andra aktörer som Kina, Ryssland eller Turkiet inte alls som EU ställer principen om god samhällsstyrning som villkor för sitt stöd, och i stigande grad förstärker sina insatser, bl.a. på det militära området med de afrikanska länderna.

Kommissionen överväger flera möjligheter att finansiera initiativen. I sin konsekvensbedömning¹ kommer kommissionen fram till att en översyn av instrumentet som bidrar till stabilitet och fred i första hand skulle vara den lämpligaste och effektivaste lösningen för kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling. Med detta instrument som är mycket flexibelt kan man finansiera en lång rad insatser utan geografiska begränsningar.

En blygsam inledande finansiering på 100 miljoner euro skulle göra det möjligt att komplettera redan pågående insatser med mycket positiva följder för säkerheten, utvecklingen och ekonomin. I detta skede beräknas inte medlemsstaternas nationella budgetar påverkas, även om denna budget kan kräva större investeringar på grund av de globala säkerhetskraven och aktiviteterna i samband med reformen av säkerhetssektorn.

Uppföljningen av detta initiativ ska behandlas under diskussionerna om den fleråriga budgetramen efter 2020 och halvtidsöversynen av unionens finansiella instrument för yttre åtgärder som håller på att utarbetas till december 2017.

Förslagets rättsliga ram är tydlig, noga avgränsad och möjliggör stabilitet.

Säkerhetsanordningar har noga fastställts för att förordningen ska användas korrekt:

- Stöd till tredjeländers militär ska endast vara tillämpligt i vissa länder i tydligt definierade situationer där uppbyggnad av militärens kapacitet är ett utvecklingsmål.
- Villkoren för att det finansiella stödet ska kunna utbetalas är precisa: det ska motiveras av situationen i det berörda landet och av ett avtal mellan tredjelandet och EU.
- Stödet i sig är väl avgränsat: det får inte användas till återkommande militärutgifter (löner och pensioner), det får inte användas till anskaffning av materiel som kan döda som vapen och ammunition, och får inte användas till utbildning som enbart syftar till att bidra till stridsförmågan hos de väpnade styrkorna.

Slutligen är det mycket viktigt att särskild uppmärksamhet ägnas åt en korrekt tilldelning av medel.

Förordningen, efter parlamentets ändringar, måste vara helt i överensstämmelse med de rättsliga kraven i fördragen. Finansieringen av kapacitetsuppbyggnad inom säkerhetssektorn på grundval av artikel 209 och 212 i EUF-fördraget (dvs. dels utvecklingssamarbete, dels ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete) är möjlig, då detta är nödvändigt, med hänsyn till målen för EU:s utvecklingssamarbete.

Den rättsliga grunden gör att samtliga utvecklingsländer kan ingå i tillämpningsområdet samt andra instabila länder om de fastställda villkoren är uppfyllda. Man kan med instrumentet hjälpa länder som Mali, Centralafrikanska republiken eller Somalia samt andra instabila länder med verkligt behov (Niger, som konfronteras med en tillströmning av terrorister från Mali, Tchad och Kamerun).

¹ Konsekvensbedömning: Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling – följedokument till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (SWD(2016) 222 final).

Beträffande programplaneringen och genomförandet av de nyss ändrade bestämmelserna bör det understrykas att de befintliga bestämmelserna i förordningen om instrumentet som bidrar till stabilitet och fred från 2014 ska respekteras. Det rör sig om exceptionella stödåtgärder och interimsprogram (artikel 7), tematiska strategidokument och fleråriga vägledande program (artikel 8). Det rör sig även om att utvidga skyldigheten att genomföra stödåtgärder i enlighet med internationell rätt till CBSD-relaterade biståndsåtgärder (artikel 10).

Angående parlamentets roll ska de bestämmelser som gäller instrumentet som bidrar till stabilitet och fred också gälla alla de bestämmelser som ändras genom denna förordning. Vid åtgärder som inte är programmerbara ska parlamentet underrättas genom återkommande informerande noter från kommissionen till kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik. Vid programmerbara åtgärder ska parlamentet granska förslag till genomförandeakter (strategidokument, fleråriga vägledande program, årliga handlingsprogram) samt strategiska dialoger med kommissionen och utrikestjänsten före varje flerårig programplanering.

Föredraganden menar att kommissionens förslag endast är det första steget i en mer ambitiös EU-politik för EU:s kapacitetsuppbyggnad i partnerländerna. Nästan ett år efter offentliggörandet av kommissionens förslag bör Europaparlamentet ta sitt ansvar och snabbt anta denna text, som är ett mycket viktigt verktyg för att långsiktigt stödja stabiliteten i tredjeländerna, utvecklingen av rättsstaten och effektiviteten för EU:s yttre åtgärder.

RESERVATION

i enlighet med artikel 52a.4 i arbetsordningen, från GUE/NGL: Sabine Lösing, Miguel Urban Crespo, Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou

Betänkandet stöder kommissionens initiativ att instrumentet som bidrar till stabilitet och fred till ska utvidgas till att omfatta militär kapacitetsuppbyggnad. Syftet med detta betänkande är att kringgå de befintliga finansieringsreglerna för EU:s budget, som utesluter verksamhet som syftar till att finansiera försvarssektorn och militära aktörer i tredjeländer.

Vi motsätter oss betänkandet eftersom det

- stöder användningen av utvecklingsbistånd för militära ändamål,
- uppmanar till finansiering av kapacitetsuppbyggnad för väpnade styrkor,
- uppmanar till betalning av utrustning och utbildning av väpnade styrkor i tredjeländer,
- främjar försvarsindustrin och dess företag, som kommer att gynnas med EU-finansierade kapacitetsuppbyggnadsprogram,
- uppmuntrar kopplingen mellan säkerhet och utveckling,
- strider mot Artikel 41.2 i EU-fördraget som utesluter att unionens budget används för utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

Vi kräver följande:

- En helt och hållet civil användning av instrumentet som bidrar till stabilitet.
- Ingen användning av utvecklingsbistånd för militära ändamål.
- Stöd till fattigdomsutrotning, konfliktförebyggande, icke-spridning och nedrustning.
- Ingen militärfinansiering från EU-budgeten och strikt tolkning av artikel 41.2 i EU-fördraget.

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR RÄTTSLIGA FRÅGOR ÖVER DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN

Elmar Brok
Ordförande
Utskottet för utrikesfrågor
BRYSEL

Ärende: Yttrande över den rättsliga grunden för förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (COM(2016)0447 – 2016/0207(COD))

Vid samordnarnas sammanträde den 11 juni 2016 beslutade utskottet för rättsliga frågor att i enlighet med artikel 39.3 i arbetsordningen på eget initiativ undersöka den rättsliga grunden för förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (COM(2016)0447). Med en skrivelse av den 15 november 2016 begärde ordföranden för utskottet för utveckling i enlighet med artikel 39 i arbetsordningen också att utskottet för rättsliga frågor skulle kontrollera den rättsliga grunden för ovan nämnda lagstiftningsförslag. Förslaget grundas på artiklarna 209.1 och 212.2 i EUF-fördraget om beslut om de åtgärder som krävs för att genomföra politiken för utvecklingsamarbete samt om samarbete med andra tredjeländer än utvecklingsländerna i ekonomiskt, finansiellt och tekniskt hänseende.

Vid utskottssammanträdet den 13 juli 2017 behandlade utskottet detta ärende.

I – Bakgrund

Genom förordning (EU) nr 230/2014 (nedan kallat *instrumentet som bidrar till stabilitet och fred*)¹ fastställs åtgärder för tekniskt och finansiellt bistånd för att förebygga och hantera kriser och bidra till stabilitet och fred. Syftet med de föreslagna ändringarna av förordningen är att införa en ny typ av unionsbistånd som är särskilt avsett för att bygga upp kapaciteten hos militära aktörer i tredjeländer i undantagsfall. Kommissionens förslag följer av den erkända **nära kopplingen mellan säkerhet och utveckling**, där stöd av partnerländernas säkerhetssystem ingår i en bredare reformprocess för att skapa en ändamålsenlig och ansvarsfull säkerhet för staten och enskilda och därmed bidra till EU:s mål för inkluderande och hållbar utveckling och rättsstatsprincipen.

Kopplingen mellan säkerhet och utveckling i praktiken framgår av förordning (EG) nr 1717/2006 om upprättande av ett stabilitetsinstrument (nedan kallat

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred, EUT L 77, 15.3.2014, s. 1–10.

stabilitetsinstrumentet)¹, som är föregångaren till instrumentet som bidrar till stabilitet och fred. Syftet med stabilitetsinstrumentet var att vidta åtgärder avseende utvecklingssamarbete samt åtgärder för finansiellt, ekonomiskt och tekniskt samarbete med tredjeländer², och det omfattade ursprungligen militära övervakningsinsatser och fredsbevarande insatser.³ Den relevanta bestämmelsen – som sedan ströks under förhandlingarna om förordningen mellan kommissionen, rådet och parlamentet – ingick i artikel 2 a och har följande lydelse:

”Militära övervakningsinsatser, fredsbevarande eller fredsfrämjande insatser (inbegripet insatser med civila inslag) som utförs av regionala och subregionala organisationer och andra sammanslutningar av stater som verkar med Förenta nationernas godkännande. Åtgärder för att bygga upp sådana organisationers och deras deltagande medlemmars förmåga att planera och genomföra sådana insatser samt garantera en effektiv politisk kontroll av dem.”

II – De relevanta artiklarna i fördraget

Artikel 209.1 i EUF-fördraget jämförd med artikel 212.1 i EUF-fördraget, som ingår i den femte delen ”Unionens yttre åtgärder”, anges som den rättsliga grunden för kommissionens förslag och har följande lydelse (författarens markering):

Artikel 209 i EUF-fördraget *(f.d. artikel 179 i EG-fördraget)*

1. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det **ordinarie lagstiftningsförfarandet** besluta om de åtgärder som krävs för att genomföra politiken för utvecklingssamarbete och som kan gälla fleråriga program för samarbete med utvecklingsländer eller program med tematisk inriktning. [...]

Artikel 212 i EUF-fördraget *(f.d. artikel 181a i EG-fördraget)*

2. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det **ordinarie lagstiftningsförfarandet** besluta om de åtgärder som krävs för att genomföra punkt 1. [...]

Artikel 212.1 i EUF-fördraget har följande lydelse (författarens markering):

Artikel 212 i EUF-fördraget *(f.d. artikel 181a i EG-fördraget)*

1. Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i fördragen, särskilt artiklarna 208–211, ska unionen samarbeta med andra tredjeländer än utvecklingsländerna i ekonomiskt, finansiellt och tekniskt hänseende, inbegripet bistånd, i synnerhet finansiellt bistånd. **Detta samarbete ska vara förenligt med unionens utvecklingspolitik och ska genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.** Unionens och medlemsstaternas åtgärder ska komplettera och förstärka varandra.

¹ EUT L 327, 24.11.2006, s. 1.

² Artikel 1.1.

³ COM(2004)0630, Förslag till rådets förordning om upprättande av ett stabilitetsinstrument, Bryssel den 29 september 2004, s. 15.

Artikel 208 i EUF-fördraget anger under vilka förutsättningar åtgärder för utvecklingssamarbete får vidtas och har följande lydelse (författarens markering):

Artikel 208 i EUF-fördraget
(f.d. artikel 177 i EG-fördraget)

1. Unionens politik på området för utvecklingssamarbete ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder. Unionens och medlemsstaternas politik för utvecklingssamarbete ska komplettera och förstärka varandra.

Det främsta målet för unionens politik på detta område ska vara minskning och på sikt utrotning av fattigdom. Unionen ska ta hänsyn till målen för utvecklingssamarbetet vid genomförande av politik som kan påverka utvecklingsländerna. [...]

Med tanke på hänvisningen till principerna och målen för Europeiska unionens yttre åtgärder bör artikel 21 i EU-fördraget studeras (författarens markering):

Artikel 21 i EU-fördraget

1. Unionens åtgärder i internationella sammanhang ska utgå från de principer som har legat till grund för dess egen tillblivelse, utveckling och utvidgning och som den strävar efter att föra fram i resten av världen: **demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet, respekt för människors värde, jämlikhet och solidaritet samt respekt för principerna i Förenta nationernas stadga och i folkrätten.** [...]

2. Unionen ska utforma och föra en gemensam politik och vidta åtgärder samt verka för att säkerställa en hög grad av samarbete inom alla områden för internationella förbindelser för att

a) skydda sina värden, sina grundläggande intressen, sin säkerhet, sitt oberoende och sin integritet,

b) konsolidera och stödja demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och folkrätten,

c) bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet, i enlighet med ändamålen och principerna i Förenta nationernas stadga samt principerna i

Helsingforsavtalets slutakt och målen i Parisstadgan, inklusive dem som avser de yttre gränserna,

d) **främja en hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i utvecklingsländerna med det primära syftet att utrota fattigdom.**

e) främja integreringen av alla länder i världsekonomin, även genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel,

f) bidra till utformningen av internationella åtgärder för att bevara och förbättra miljön och för en hållbar förvaltning av jordens naturresurser i syfte att garantera en hållbar utveckling,

g) bistå befolkningar, länder och regioner som drabbas av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor, och

h) främja ett internationellt system som bygger på fördjupat multilateralt samarbete och ett gott globalt styre.

3. Unionen ska respektera de principer och eftersträva de mål som anges i punkterna 1 och 2 när den utarbetar och genomför yttre åtgärder på de olika områden som omfattas av

denna avdelning och av femte delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt yttre aspekter av övrig politik.

Unionen ska sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder och mellan dessa och övrig politik. Rådet och kommissionen ska med bistånd av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik säkerställa denna samstämmighet och samarbeta i detta syfte.

Även artikel 24.1 i EU-fördraget bedöms vara relevant för analysen och fastställandet av den lämpliga rättsliga grunden. Den har följande lydelse (författarens markering):

Artikel 24 i EU-fördraget
(f.d. artikel 11 i EU-fördraget)

1. Unionens befogenhet i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska omfatta alla utrikespolitiska områden och alla frågor som rör unionens säkerhet, inbegripet den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som kan leda till ett gemensamt försvar.

Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska omfattas av särskilda regler och förfaranden. Den ska fastställas och genomföras av Europeiska rådet och rådet med enhällighet, om inte annat föreskrivs i fördragen. Antagandet av lagstiftningsakter ska undantas. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska genomföras av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaterna, i enlighet med fördragen. Europaparlamentets och kommissionens särskilda roller på området fastställs i fördragen. Europeiska unionens domstol ska inte vara behörig med avseende på dessa bestämmelser, med undantag av dess behörighet att kontrollera att artikel 40 i detta fördrag följs och att kontrollera lagenligheten av vissa beslut som avses i artikel 275 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. [...]

Artikel 40 i EU-fördraget har följande lydelse:

Artikel 40 i EU-fördraget

Genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska inte påverka tillämpningen av de förfaranden för eller respektive omfattning av institutionernas befogenheter som anges i fördragen för utövandet av de unionsbefogenheter som avses i artiklarna 3–6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

På samma sätt ska genomförandet av den politik som avses i nämnda artiklar inte påverka tillämpningen av de förfaranden för och respektive omfattning av institutionernas befogenheter som anges i fördragen för utövandet av unionsbefogenheterna enligt detta kapitel.

III – Den föreslagna rättsliga grunden

Kommissionen föreslog artiklarna 209.1 och 212.2 i EUF-fördraget som lämplig rättslig grund för ändringen av förordning (EU) nr 230/2014. Båda bestämmelserna ingår i avdelning III ”Samarbete med tredjeländer och humanitärt bistånd” inom ramen för unionens yttre åtgärder, som omfattar före detta avdelningarna XX (artiklarna 177–181 i EG-fördraget) och XXI (artikel 181a i EG-fördraget) i tredje delen i fördraget om upprättandet av

Europeiska gemenskapen, som ger gemenskapen (nu unionen) befogenhet att genomföra åtgärder för politiskt samarbete med både utvecklingsländer (artiklarna 177–181 i EG-fördraget) och utvecklade länder (artikel 181a i EG-fördraget).

Valet av lämplig rättslig grund har varit en återkommande fråga inom området för EU:s yttre åtgärder, särskilt när det gäller kopplingen mellan den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och politiken för utvecklingssamarbete och ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete. Detta beror dels på de väsentliga rättsliga skillnaderna mellan bestämmelserna på dessa områden, dels på det nära samspelet mellan den politik som EU-institutionerna har utvecklat i praktiken. Närmare bestämt sker utvecklingssamarbetet och det ekonomiska, finansiella och tekniska samarbetet utifrån den traditionella integrationsmodellen, där Europaparlamentet deltar aktivt i beslutsfattandet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet på förslag av kommissionen och inom ramen för Europeiska unionens domstols behörighet.¹ Inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik är det däremot rådet som antar åtgärder, främst med enhällighet. Parlamentet hålls bara underrättat och Europeiska unionens domstol är uttryckligen inte behörig.²

Mot denna bakgrund har utskottet för rättsliga frågor beslutat att undersöka om den rättsliga grunden för den föreslagna ändringen av förordning (EU) nr 230/2014 är korrekt. Bör unionen anta den föreslagna åtgärden, som omfattar såväl utvecklingssamarbete och ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete som säkerhets- och försvarspolitik i enlighet med bestämmelserna för det förstnämnda eller det sistnämnda området? Svaret på denna rättsfråga avgör inte bara vilket förfarande som ska följas för antagandet av den föreslagna åtgärden utan också dess rättsliga karaktär och rättsliga konsekvenser.

IV – Europeiska unionens domstols rättspraxis avseende val av rättslig grund

Domstolen har traditionellt betraktat den lämpliga rättsliga grunden som en fråga av konstitutionell betydelse, eftersom den garanterar att principen om tilldelade befogenheter (artikel 5 i EU-fördraget) följs och fastställer arten och omfattningen av unionens behörighet.³ Enligt domstolens fasta rättspraxis ska ”*valet av rättslig grund för en rättsakt inom gemenskapen ske utifrån objektiva kriterier, som kan bli föremål för domstolsprövning. Bland dessa kriterier ingår bland annat rättsaktens syfte och innehåll*”.⁴ Val av felaktig rättslig grund kan därför motivera att den berörda rättsakten ogiltigförklaras. I detta sammanhang är en institutions önskan om ett mer aktivt deltagande vid antagandet av en viss åtgärd irrelevant för fastställandet av den korrekta rättsliga grunden, och irrelevant är också frågan om under vilka omständigheter en åtgärd antagits eller vilket arbete som utförts i andra avseenden inom ramen för verksamhet som omfattas av en viss åtgärd.⁵

Om bedömningen av en åtgärd visar att den har två syften eller två beståndsdelar, av vilka den ena kan identifieras som den huvudsakliga eller dominerande, medan den andra endast är av underordnad betydelse, ska åtgärden ha en enda rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller dominerande syftet eller den huvudsakliga eller

¹ Artikel 209.1 i EUF-fördraget.

² Artikel 24.1 andra stycket i EU-fördraget och artikel 275 i EUF-fördraget.

³ Yttrande 2/00, REG 2001, s. I-9713, punkt 5.

⁴ Mål C-45/86, Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska gemenskapernas råd (Allmänna tullförmåner), REG 1987, s. 1439, punkt 5; mål C-411/06, kommissionen mot parlamentet och rådet, REG 2009, s. I-7585.

⁵ Mål C-269/97, kommissionen mot rådet, REG 2000, s. I-2257, punkt 44.

dominerande beståndsdel.¹ Om en åtgärd samtidigt har flera syften eller beståndsdelar som är oskiljaktigt förbundna med varandra, utan att den ena är sekundär och indirekt i förhållande till den/de andra, ska emellertid en sådan åtgärd baseras på de motsvarande olika rättsliga grunderna,² om de förfaranden som anges för respektive rättslig grund inte är oförenliga med och inte äventyrar Europaparlamentets rättigheter.³

V – Den föreslagna åtgärdens syfte och innehåll

Syftet med förslaget är enligt kommissionens motivering ”att införa en ny artikel i avdelning II i förordning (EU) nr 230/2014 i syfte att i undantagsfall utöka EU:s bistånd som ska användas för att bygga upp kapaciteten hos militära aktörer i partnerländerna **i syfte att bidra till en hållbar utveckling och i synnerhet uppnåendet av fredliga och inkluderande samhällen.**”⁴ Enligt den konsekvensbedömning som åtföljer kommissionens förslag har initiativet följande två allmänna mål: å ena sidan att se till att EU:s utvecklingsbistånd till sårbara utvecklingsländer inte undergrävs av situationer som präglas av instabilitet och konflikt, genom att göra det möjligt för alla aktörer på säkerhetsområdet, inbegripet militären, att säkerställa stabilitet, fred och lag och ordning, å andra sidan att främja en hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i utvecklingsländerna med det primära syftet att utrota fattigdom.⁵

I skäl 3 anges i detta sammanhang att stöd till aktörer, säkerhetssektorn, inklusive militären i undantagsfall, i ett konfliktförebyggande syfte, krishantering eller stabiliseringsområde är av yttersta vikt för att sörja för lämpliga villkor för utrotning av fattigdom och utveckling. Det betonas också att dessa åtgärder är avsedda att skydda civilbefolkningen i de områden som drabbats av konflikter, kriser eller bräcklighet och bidra till god samhällsstyrning och effektiv demokratisk kontroll samt respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer. I skälen 2, 4 och 5 upprepas den starka kopplingen mellan säkerhet och hållbar utveckling, och därför hänvisas det till FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling,⁶ Europeiska rådets slutsatser av den 19–20 december 2013 och det gemensamma meddelandet *Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling – möjliggöra för partnerländerna att förebygga och hantera kriser.*⁷

Mer specifikt föreskriver förslaget att unionsstöd till aktörer inom säkerhetssektorn i undantagsfall också kan inkludera militära aktörer, inom ramen för en bredare reform av säkerhetssektorn och i linje med det **övergripande målet att uppnå en hållbar utveckling** (nytt stycke i artikel 1.2). I artikel 3a.1 upprepas målet att unionens stöd, för att bidra till en hållbar utveckling och för att uppnå stabila, fredliga och integrerade samhällen, under exceptionella omständigheter kan användas för att bygga upp kapaciteten hos militära aktörer i partnerländerna. I punkt 2 anges att unionsstöd för detta ändamål bör ske i form av program för kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, inklusive utbildning,

¹ Kommissionen/rådet, C-137/12, ECLI:EU:C:2013:675, punkt 53; kommissionen/rådet, C-490/10, ECLI:EU:C:2012:525, punkt 45; mål C-155/07, parlamentet mot rådet, REG 2008, s. I-08103, punkt 34.

² Mål C-211/01, kommissionen mot rådet, REG 2003, s. I-08913, punkt 40; mål C-178/03, kommissionen mot Europaparlamentet och rådet, REG 2006, s. I-107, punkterna 43–56.

³ Mål C-300/89, kommissionen mot rådet (”titandioxid”), REG 1991, s. I-2867, punkterna 17–25; mål C-268/94, Portugal mot rådet, REG 1996, s. I-6177.

⁴ COM(2016)0447, s. 2.

⁵ SWD(2016)0222, s. 16.

⁶ Förenta nationerna, A/RES/70/1, resolution antagen av generalförsamlingen den 25 september 2015.

⁷ JOIN(2015)0017 av den 28 april 2015.

handledning och rådgivning, samt tillhandahållande av utrustning, förbättringar av infrastrukturen och tillhandahållande av andra tjänster. Denna form av stöd bör användas **som en sista utväg** när tillgripandet av icke-militära aktörer inte på ett adekvat sätt säkerställer att man uppnår stabila, fredliga och inkluderande samhällen. Detta är fallet om det finns ett allvarligt hot mot förekomsten av fungerande statliga institutioner, samt skyddet av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, eller om de statliga institutionerna inte längre kan klara av detta allvarliga hot, och på villkor att det berörda landet och det internationella samfundet och/eller EU är överens om att militären är nyckeln till stabilitet, fred och utveckling, särskilt i kriser och instabila sammanhang och situationer. I punkt 4 begränsas tillämpningsområdet för militärt stöd ytterligare genom att det föreskrivs att det varken får användas för att finansiera återkommande militärutgifter eller för att finansiera anskaffning av vapen och ammunition eller utbildning som enbart syftar till att bidra till stridsförmågan hos de väpnade styrkorna. I punkt 5 upprepas slutligen att militärt stöd bör syfta till att främja partnerlandets delaktighet, utveckla nödvändiga delar och god praxis som krävs för att garantera hållbarheten på medellång och lång sikt samt främja rättsstatsprincipen och etablerade principer för internationell rätt.

Syftet med de övriga mindre ändringarna av artiklarna 7.1, 8.1 och 10.1 i instrumentet som bidrar till stabilitet och fred är att införa en korshänvisning till den nya artikel 3a. Slutligen ändras artikel 13.1 för att öka finansieringsramen för genomförandet av förordningen med 100 000 000 euro.

VI – Analys och fastställande av lämplig rättslig grund

Kommissionen föreslog artiklarna 209.1 och 212.2 i EUF-fördraget som lämplig rättslig grund för ändringen av förordning (EU) nr 230/2014. Enligt artikel 209.1 i EUF-fördraget ska unionens medlagstiftare i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om de åtgärder som krävs för att genomföra politiken för utvecklingssamarbete, som enligt artikel 208.1 i EUF-fördraget ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder och vars främsta mål är att minska och på sikt utrota fattigdom. Att utrota fattigdom är ett mål som också föreskrivs i artikel 21.2 i EU-fördraget – den allmänna bestämmelsen om alla mål för unionens yttre åtgärder. Eftersom detta mål nämns i artikel 208.1 i EUF-fördraget förefaller det som att de andra mål som anges i artikel 21.2 i EU-fördraget kan eftersträvas genom åtgärder för utvecklingssamarbete, men bara om de är underordnade.¹

Den breda tolkningen av unionens politik för utvecklingssamarbete, när det gäller avtal om utvecklingssamarbete, bekräftades i målet Portugal mot rådet, där domstolen konstaterade följande (författarens markering):²

*”Det skall följaktligen fastslås att klausuler som avser olika särskilda områden och som förekommer i ett avtal om utvecklingssamarbete inte är av sådan art att avtalet kan kvalificeras på ett annat sätt och att **kvalificeringen skall göras med beaktande av det huvudsakliga syftet med avtalet och inte på grund av enskilda klausuler**, på villkor att **dessa klausuler inte medför skyldigheter av en sådan omfattning inom de särskilda***

¹ Se mål C-91/05, kommissionen mot rådet (Ecowas), REG 2008, s. I-3651, punkt 73. Se även mål C-377/12, kommissionen mot rådet, REU 2014, ECLI:EU:C:2014:1903, punkt 37. P. Koutrakos, *The EU Common Security and Defence Policy* (OUP 2013), s. 211–212.

² Mål C-268/94, Republiken Portugal mot Europeiska unionens råd, REG 1996, s. I-6177, punkt 39.

områden som avses att skyldigheterna i själva verket kommer att utgöra mål som skiljer sig från dem som avser utvecklingssamarbetet”.

I mål C-403/05, parlamentet mot kommissionen, bekräftade domstolen att utvecklingssamarbete avsåg följande (författarens markering):¹

”Dessa artiklar gäller inte bara varaktig ekonomisk och social utveckling i dessa länder, deras harmoniska och successiva integration i världsekonomin samt kampen mot fattigdom, utan även utveckling av demokratin och rättsstaten samt respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samtidigt som de åtaganden som godkänts inom ramen för Förenta nationerna och andra internationella organisationer skall uppfyllas.”

Det meddelande som parlamentets rättstjänst utarbetade 2004 om valet av rättlig grund för föregångaren till instrumentet som bidrar till stabilitet och fred innehöll ursprungligen en liknande bestämmelse om uppbyggnad av militär kapacitet i undantagsfall.²

Åtgärder som rör fredsbevarande och fredsfrämjande insatser kan tydligt anses bidra till målet att utveckla demokratin och rättsstaten. Ordalydelsen i artiklarna 179 (nuvarande artikel 209.1 i EUF-fördraget) och 181a (nuvarande artikel 212.2 i EUF-fördraget) i EG-fördraget utesluter inte finansiering av fredsbevarande insatser för att uppfylla målen. Dessutom har det i domstolens rättspraxis fastslagits att unionens utvecklingspolitik bör tolkas i vid bemärkelse.³

I sitt meddelande av den 6 januari 2017 bekräftade parlamentets rättstjänst att de exceptionella omständigheter under vilka åtgärder för kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling ska vidtas enligt den ändrade förordning (EU) nr 230/2014 möjliggör en alternativ tolkning enligt vilken den militära komponenten i artikel 3a är både av underordnad betydelse och nödvändig. Detta bekräftas ytterligare genom att stöd för militärutgifter undantas enligt artikel 3a.4 och skulle kunna göras ännu tydligare genom att man uttryckligen fastställer en närmare koppling till unionens politik för utvecklingssamarbete.⁴ Som bekräftas i kommissionens skrivelse av den 2 februari 2017 om den rättsliga grunden i förfarande nr 2016/0207(COD), som utfärdades på begäran av utskottet för rättsliga frågor, eftersträvar förslaget ett utvecklingsmål genom ytterligare en aktör – militären – i de begränsade fall där aktören inte agerar militärt, utan har rent civila mål.⁵

Enligt kommissionens gemensamma meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 28 april 2015 *Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling*⁶ kan kapacitetsuppbyggnad inom säkerhetssektorn inriktas på civil personal och/eller polisstyrkor, men även på militären. Enligt den europeiska säkerhetsstrategin från 2003 är säkerhet en förutsättning för utveckling, eftersom konflikter förstör infrastruktur, inbegripet social infrastruktur, och bidrar till kriminalitet, hindrar investeringar och omöjliggör normal

¹ Mål C-403/05, Europaparlamentet mot Europeiska gemenskapernas kommission, REG 2007, s. I-9045, punkt 56.

² SJ-0746/04, s. 7.

³ Se mål C-268/94, Portugal mot rådet, REG 1996, s. I-6177, punkt 37.

⁴ SJ-0729/16, s. 10.

⁵ Sj.i(2017)303958, s. 2.

⁶ Se JOIN(2015)0017.

ekonomisk verksamhet.¹ Slutligen är det främsta målet för EU:s utvecklingssamarbete, enligt det europeiska samförståndet om utveckling, att utrota fattigdom inom ramen för en hållbar utveckling, vilken inbegriper ”**gott styre, mänskliga rättigheter, politiska, ekonomiska och sociala aspekter samt miljöaspekter**”.² Syftet med det europeiska samförståndet är dessutom att ge ”riktlinjer för planering och genomförande av komponenten för utvecklingsbistånd i gemenskapens alla instrument och samarbetsstrategier med tredjeländer”. Komponenterna för utvecklingssamarbete ”definieras som offentligt utvecklingsbistånd (ODA) i överenskommelse med OECD/kommittén för utvecklingsbistånd”.³ Enligt de reviderade direktiven om offentligt utvecklingsbistånd är finansiering av militären i partnerländer endast möjlig om det på grund av exceptionella omständigheter krävs att militären tillhandahåller utvecklingstjänster för att återupprätta rättsstaten. Direkt finansiering av militärutgifter är däremot fortfarande inte tillåten.⁴ Situationer där statliga institutioner inte har förmågan att uppnå fredliga och inkluderande samhällen omfattas därför inte av de reviderade direktiven om offentligt utvecklingsbistånd, och i den föreslagna förordningen anses det vara möjligt att utöver offentligt utvecklingsbistånd även använda militären för att tillhandahålla utvecklingstjänster.⁵ Ur ett rättsligt perspektiv innebär inte direktiven om offentligt utvecklingsbistånd i sig några rättsligt bindande begränsningar av tillämpningsområdet för artikel 208 i EUF-fördraget, och genomförandet av förordning (EU) nr 230/2014 underkastas inte några sådana villkor för offentligt utvecklingsbistånd.⁶

Som påpekas i den konsekvensbedömning som åtföljer förslaget skulle uppbyggnad av militär kapacitet och försvarskapacitet för andra ändamål än utvecklingssamarbete i själva verket inkräkta på den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och även strida mot artikel 40 i EU-fördraget, som fastslår principen **att** unionens yttre åtgärder inom och utom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken **inte påverkar varandra**.⁷ På samma sätt bör en åtgärd som främst inriktas på finansiering av militären i tredjeländer för försvarsrelaterade ändamål omfattas av unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, och den kan inte kombineras med en rättslig grund som inte rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Detta bekräftades i domstolens dom i mål C-263/14, parlamentet mot rådet:

”När det gäller rättsakter som antas med stöd av en bestämmelse rörande den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken åligger det domstolen, enligt artikel 275 andra styckets inledande del FEUF och artikel 40 FEU, att särskilt se till att genomförandet av den politiken inte påverkar tillämpningen av de förfaranden eller omfattningen av de befogenheter för institutionerna som anges i fördragen för utövandet av unionens befogenheter enligt EUF-fördraget. Valet av rättslig grund för en unionsrättsakt är av konstitutionell betydelse. Om fel rättslig grund används kan detta nämligen medföra att rättsakten blir ogiltig särskilt när den korrekta rättsliga

¹ Se *Ett säkert Europa i en bättre värld – En europeisk säkerhetsstrategi* (Bryssel den 12 december 2003), s. 11–13.

² EUT C 46, 24.2.2006, s. 1, punkterna 5, 7 och 42. Se även mål C-377/12, förslag till avgörande av generaladvokat Paolo Mengozzi, REU 2014, punkt 40.

³ EUT C 46, 24.2.2006, s. 1, punkt 8.

⁴ Se rapporteringsdirektiven av den 17 februari 2016, OECD-dokument DCD/DAC(2016)3/FINAL av den 8 april 2016, punkterna 96–98.

⁵ Se Sji(2017)303958, s. 3.

⁶ SJ-0729/16, s. 7–8.

⁷ Se P. van Elsuwege, ”EU External Action after the Collapse of the Pillar Structure: in Search of a new Balance between Delimitation and Consistency”, 47 *Common Market Law Review* (2010), s. 1002.

grunden medför att ett annat förfarande ska användas för antagande av rättsakten än det som faktiskt har tillämpats. Enligt fast rättspraxis ska valet av rättslig grund för en unionsrättsakt [...] grundas på objektiva omständigheter som kan bli föremål för domstolsprövning, däribland rättsaktens syfte och innehåll”.¹

I linje med detta bör den militära komponenten i den föreslagna förordningen ses i ett större sammanhang som omfattar målen och innehållet i instrumentet som bidrar till stabilitet och fred. Därför bör hänsyn tas till den föreslagna reformens karaktär som ”sista utväg” och de strikt avgränsade situationer där användning av militärt stöd kan anses vara det enda effektiva sättet att bidra till uppnåendet av fredliga och inkluderande samhällen. Enligt förslaget får dessutom unionsstöd inte användas för att finansiera militär utbildning som enbart syftar till att bidra till stridsförmågan hos de väpnade styrkorna, återkommande militärutgifter och anskaffning av vapen och ammunition, vilket kan hävdas är ett tecken på förslagets mål att bidra till säkerhet och trygghet för civilbefolkningen i tredjeländer.² Denna möjlighet begränsas ytterligare av att kommissionen är skyldig att fastställa lämpliga riskbedömnings-, övervaknings- och utvärderingsförfaranden för åtgärder (punkt 6 i samma bestämmelse). Formerna för övervakning och utvärdering anges också i artiklarna 12 och 13 i förordning (EU) nr 236/2014 som gäller för alla EU:s yttre finansieringsinstrument, inklusive instrumentet som bidrar till stabilitet och fred.

Mot bakgrund av ovanstående skulle man kunna hävda att den föreslagna förordningen syftar till att bidra till hållbar utveckling och uppnåendet av stabila, fredliga och inkluderande samhällen genom gott styre i den offentliga förvaltningen, inbegripet försvarsministerier och försvarsmakten – som ingår i den verkställande delen av regeringen – om än under civil kontroll och i undantagsfall, om hållbar utveckling inte kan uppnås enbart genom att använda icke-militära aktörer.

VII – Slutsats och rekommendationer

Mot bakgrund av ovanstående framgår att kommissionens förslag visserligen inför skyldigheter som syftar till att utveckla och konsolidera rättsstaten och gott styre genom förbättrad civil kontroll och tillsyn över militären i tredjeländer och således är kopplat till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna, men dess främsta och viktigaste syften är ändå politiken för utvecklingssamarbete och ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete. Inriktningen på att bidra till fredliga och inkluderande samhällen ses som en förutsättning för att uppnå hållbar utveckling. Eftersom dessa överordnade syften är oskiljaktigt förbundna med varandra, utan att det ena är sekundärt och indirekt i förhållande till det andra,³ bör artikel 209.1 jämförd med artikel 212.2 i EUF-fördraget utgöra den giltiga och lämpliga rättsliga grunden för förslaget.

Vid utskottssammanträdet den 13 juli 2017 antog utskottet för rättsliga frågor med 10 röster för, 7 röster emot och 6 nedlagda röster⁴ följande rekommendation: den korrekta rättsliga

¹ Domstolens dom av den 14 juni 2016, parlamentet/rådet, C- 263/14, ECLI:EU:C:2016:435, punkterna 42–43.

² För ett liknande resonemang från parlamentets rättstjänst inom ramen för stabilitetsinstrumentet, föregångaren till instrumentet som bidrar till stabilitet och fred, se SJ-0746/04, s. 7.

³ Se mål C-411/06, kommissionen mot parlamentet och rådet, REG 2009, s. I-7585.

⁴ Följande ledamöter var närvarande vid slutomröstningen: Pavel Svoboda (ordförande), Jean-Marie Cavada (vice ordförande, föredragande av yttrande), Mady Delvaux (vice ordförande), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (vice ordförande), Axel Voss (vice ordförande), Isabella Adinolfi, Max Andersson, Joëlle Bergeron,

grunden för förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred är artiklarna 209.1 och 212.2 i EUF-fördraget.

Med vänlig hälsning

Pavel Svoboda

Marie-Christine Boutonnet, Lynn Boylan, Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Kostas Chrysogonos, Rosa Estaràs Ferragut, Heidi Hautala, Mary Honeyball, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Angelika Niebler, Evelyn Regner, Tiemo Wölken, Tadeusz Zwiefka.

5.7.2017

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTVECKLING

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred (COM(2016)0447 – C8-0264/2016 – 2016/0207(COD))

Föredragande av yttrande: Linda McAvan

KORTFATTAD MOTIVERING

Lagförslaget syftar till att ändra Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred, med avsikten att införa en ny artikel i förordningen som ger EU möjlighet att under exceptionella omständigheter utvidga sitt stöd till att bygga upp kapaciteten hos militära aktörer i partnerländerna. Förslagets viktigaste uttalade mål är hållbar utveckling och skapandet av fredliga och inkluderande samhällen.

Föredraganden stöder den allmänna linjen i kommissionens förslag, men efterlyser en noggrann övervakning av den verksamhet som ska finansieras genom det nya instrumentet och betonar behovet av en fullständig, öppen och sektorsövergripande utvärdering av verksamheten som rör kapacitetsuppbyggnad (Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling).

Föredraganden erinrar också om att det främsta målet för unionens politik för utvecklingssamarbete är att minska och på lång sikt utrota fattigdom (artikel 208.1 i EUF-fördraget), och anser därför att finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete eller Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för finansiering inte bör användas för verksamhet som rör kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utveckling uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott beakta följande ändringsförslag:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning Beaktanded 1a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***Med beaktande av fördraget om
Europeiska unionen, särskilt
artiklarna 24, 40 och 41.2,***

Motivering

Hänvisningar till relevanta artiklar om Gusp i fördraget.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(1) I det europeiska samförståndet om utveckling från 2005 erkändes kopplingen mellan säkerhet och utveckling.¹⁶

(1) I det europeiska samförståndet om utveckling från 2005 erkändes kopplingen mellan säkerhet och utveckling¹⁶, ***samtidigt som deras komplementära aspekter betonades,¹⁶ och i agenda för förändring från 2011^{16 a} betonades sambandet mellan utveckling och säkerhet.***

¹⁶ Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik: Europeiskt samförstånd, EUT, C 46. 24.2.2006.

¹⁶ Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik: Europeiskt samförstånd, EUT, C 46. 24.2.2006.

16 a Kommissionens meddelande: Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring, av den 13 oktober 2011 (COM(2011)0637 final).

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning Skäl 1a (nytt)

(1a) Unionens politik för utvecklingssamarbete bör som sitt främsta mål ha att minska och på lång sikt utrota fattigdomen, såsom tydligt anges artikel 208.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), och grundas på principer för utvecklingseffektivitet. Finansieringen av den nuvarande verksamheten som rör kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, som fastställs genom denna förordning, bör därför komma från andra instrument än finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete (DCI) eller Europeiska utvecklingsfonden (EUF), för att se till att dessa medel även i fortsättningen i huvudsak används för bekämpning och utrotning av fattigdom.

Motivering

Säkerhetsinstrument måste finansieras genom särskilda budgetposter för säkerhet. DCI och EUF måste uppfylla sin fördragsenliga skyldighet att användas för fattigdomsutrotning.

Ändringsförslag 4

**Förslag till förordning
Skäl 1b (nytt)**

(1b) Unionen ska ta hänsyn till målen för utvecklingssamarbetet vid genomförande av politik som kan påverka utvecklingsländerna, i enlighet med artikel 208 i EUF-fördraget. Med tanke på att det alltså uttryckligen måste undvikas att utvecklingsbistånd och utvecklingssamarbete på något sätt underordnas säkerhets- eller försvarspolitik, ska därför de externa finansiella instrumenten, inklusive instrumentet som bidrar till stabilitet och fred, genomföras i denna anda.

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning

Skäl 2

Kommissionens förslag

(2) I FN:s 2030-agenda för hållbar utveckling, som antogs i september 2015, understryks vikten av att främja fredliga och inkluderande samhällen, ***både som ett mål för hållbar utveckling (mål 16) och för att uppnå andra utvecklingspolitiska resultat.*** I mål 16.a begärs specifikt att man ska stärka nationella institutioner, bland annat genom internationellt samarbete, för att bygga upp kapacitet på alla nivåer, i synnerhet i utvecklingsländerna, i syfte att förebygga våld och bekämpa terrorism och brottslighet.¹⁷

¹⁷ FN A/RES/70/1 Resolution antagen av generalförsamlingen den 25 september 2015.

Ändringsförslag

(2) I FN:s 2030-agenda för hållbar utveckling, som antogs i september 2015, ***anges målen för hållbar utveckling, varav det första är att utrota fattigdomen (mål 1).*** I mål 16 understryks vikten av att främja fredliga och inkluderande samhällen. I mål 16.a begärs specifikt att man ska stärka nationella institutioner, bland annat genom internationellt samarbete, för att bygga upp kapacitet på alla nivåer, i synnerhet i utvecklingsländerna, i syfte att förebygga våld och bekämpa terrorism och brottslighet.¹⁷

¹⁷ FN A/RES/70/1 Resolution antagen av generalförsamlingen den 25 september 2015.

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning

Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) ***Att stödja aktörer,*** säkerhetssektorn, inklusive ***militären*** i undantagsfall, i tredje länder i ett konfliktförebyggande syfte, krishantering eller stabiliseringssammanhang är av yttersta vikt för att sörja för lämpliga villkor för utrotning av fattigdom ***och utveckling.*** Dessa åtgärder är särskilt nödvändiga för att sörja för skydd av civilbefolkningen i de områden som drabbats av konflikter, kriser eller bräcklighet. God samhällsstyrning och

effektiv demokratisk kontroll samt civil kontroll av säkerhetssystemet, inklusive militären, liksom respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer är viktiga delar i en väl fungerande stat i alla sammanhang, **och bör främjas genom ett bredare reformstöd till säkerhetssektorn i tredje land.**

drabbats av konflikter, kriser eller bräcklighet. God samhällsstyrning och effektiv demokratisk kontroll samt civil kontroll av säkerhetssystemet, inklusive militären, liksom respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer är viktiga delar i en väl fungerande stat i alla sammanhang. **Användningen av detta instrument bör övervakas noga och regelbundna uppdateringar lämnas till Europaparlamentet om verksamhet som finansieras i enlighet med dess bestämmelser. Det bör noteras att löptiden för detta instrument är strikt begränsad till utgången av den nuvarande fleråriga budgetramen, varefter kommissionen bör genomföra en fullständig sektorsövergripande utvärdering av de åtgärder som finansieras i enlighet med bestämmelserna om kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, i enlighet med denna förordning samt av de relevanta instrument som används av medlemsstaterna till att finansiera kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling. Denna utvärdering bör bedöma samstämmigheten mellan de åtgärder som rör kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, som finansieras av unionen och dess medlemsstater, och EU:s globala strategi och FN:s mål för hållbar utveckling. Eventuella framtida instrument, som inrättas för att hantera kopplingen mellan säkerhet och utveckling, bör grunda sig på slutsatserna av denna utvärdering, ska bara kunna tas i bruk efter ett omfattande offentligt flerpartssamråd och bör främja civilt samarbete mellan EU:s strukturer, lokala och regionala offentliga eller mellanstatliga strukturer samt icke-statliga organisationer för att ge stöd till tredjeländer.**

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) I rådets slutsatser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) av den 18 maj 2015, uppmanade rådet att undersöka möjligheterna att öka samstämmigheten och samordningen mellan EU:s åtgärder för säkerhet och utveckling, samt att förbättra tillhandahållandet av kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, särskilt när det gäller finansieringsinstrument.¹⁹ Man uppmanade också till att utforma en EU-omfattande strategisk ram för reformen av säkerhetssektorn, som samlar GSFP och alla andra relevanta verktyg på Gusp-området samt **instrument för utvecklingsamarbete och** aktörer för frihet, säkerhet och rättvisa.

¹⁹ Rådet (försvarsfrågor) slutsatser om GSFP, dokument 8971/15, 18.5 2015.

Ändringsförslag 8

Förslag till förordning Skäl 6a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6) I rådets slutsatser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) av den 18 maj 2015, uppmanade rådet att undersöka möjligheterna att öka samstämmigheten och samordningen mellan EU:s åtgärder för säkerhet och utveckling, samt att förbättra tillhandahållandet av kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, särskilt när det gäller finansieringsinstrument.¹⁹ Man uppmanade också till att utforma en EU-omfattande strategisk ram för reformen av säkerhetssektorn, som samlar GSFP och alla andra relevanta verktyg på Gusp-området samt aktörer för frihet, säkerhet och rättvisa.

¹⁹ Rådet (försvarsfrågor) slutsatser om GSFP, dokument 8971/15, 18.5 2015.

(6a) I Europeiska rådets slutsatser av den 7 och 8 februari 2013 angavs att minst 90 % av EU:s totala bistånd till tredjeländer bör betraktas som offentligt utvecklingsbistånd enligt definitionen från OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd (DAC). Det är därför mycket viktigt att fördelningen av medel i enlighet med den reviderade förordningen (EU) nr 230/2014 så långt som möjligt återspeglar detta förhållande.

Motivering

För närvarande uppfyller nästan 90 % av de belopp som betalas ut inom ramen för instrumentet som bidrar till stabilitet och fred DAC:s kriterier.

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning Skäl 6b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6b) Det huvudsakliga målet med det offentliga utvecklingsbiståndet (ODA) är inte att finansiera säkerhetsrelaterade instrument.

Motivering

Säkerhetsinstrument måste finansieras med särskilda budgetposter avsedda för säkerhet. DCI och EUF måste följa sin fördragsenliga skyldighet att användas för att utrota fattigdom.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning Skäl 6c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6c) I rådets slutsatser om handlingsplanen för mänskliga rättigheter och demokrati 2015–2019 av den 20 juli 2015^{1a}, i synnerhet bilagan med EU:s åtgärdsplan för mänskliga rättigheter och demokrati och dess punkt 21.c, uppmanas kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och rådet att senast 2017 utveckla och genomföra en strategi för tillbörlig aktsamhet för att säkerställa att unionens stöd till säkerhetsstyrkor överensstämmer med och bidrar till genomförandet av unionens politik för mänskliga rättigheter och är konsekvent med främjandet, skyddet och efterlevnaden av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt, i tillämpliga

fall.

Ia

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/sv/pdf>.

Motivering

Innan den ändrade förordningen om instrumentet som bidrar till stabilitet och fred träder i kraft, är det av yttersta vikt att en strategi för tillbörlig aktsamhet verkställs för att säkerställa att EU:s stöd till säkerhetsstyrkor enligt den nya artikeln 3a överensstämmer med EU:s människorättspolitik.

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning Skäl 6d (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6d) När det gäller de alternativ som finns tillgängliga inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp), påpekade Europaparlamentet i punkt 47 i sin resolution av den 22 november 2016 om den europeiska försvarsunionen att Athenamekanismen skulle kunna reformeras i syfte att öka dess potential för kostnadsdelning och gemensam finansiering, i synnerhet när det gäller att bygga upp kapaciteten för militära aktörer i partnerländer (med avseende på utbildning, handledning, rådgivning, tillhandahållande av utrustning, infrastrukturförbättring och andra tjänster). En liknande mekanism utvecklades utanför unionens budget genom den fredsbevarande resursen för Afrika.

Motivering

Det är viktigt att betona att det inom ramen för Gusp finns alternativ för att genomföra program för militär kapacitetsuppbyggnad i tredjeländer. Ett av dessa alternativ skulle kunna vara att reformera Athenamekanismen, som man redan främjat och stött i en aktuell resolution i Europaparlamentet.

Ändringsförslag 12

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 1

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 1 – punkt 2 – stycke 1

Kommissionens förslag

”Om **unions stöd** ges till aktörer inom säkerhetssektorn, kan detta också inkludera militära aktörer i de undantagsfall som avses i artikel 3a, särskilt inom ramen för en bredare reform av säkerhetssektorn och/eller kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling i tredjeländer, i linje med **det övergripande målet att uppnå en hållbar utveckling.**”

Ändringsförslag

”Om **unionsstöd** ges till aktörer inom säkerhetssektorn, kan detta också inkludera militära aktörer i de undantagsfall som avses i artikel 3a, särskilt inom ramen för en bredare reform av säkerhetssektorn och/eller kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling i tredjeländer, i linje med **målen om hållbar utveckling samt principerna om biståndseffektivitet och samstämmig politik.**”

Ändringsförslag 13

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – rubriken

Kommissionens förslag

Kapacitetsuppbyggnad **för att stödja säkerhet och utveckling**

Ändringsförslag

Kapacitetsuppbyggnad **i samband med en reform av säkerhetssektorn**

Motivering

Alla åtgärder i samband med den nya artikeln 3a bör ingå i initiativet för bredare reformer av säkerhetssektorn, i linje med det nya EU-konceptet om reformer av säkerhetssektorn och relevanta åtgärder på detta område i samband med instrumenten för utvecklingsamarbete. Sådana åtgärder bör vara inriktade på att reformera relevanta statliga strukturer på ett sådant sätt att den parlamentariska tillsynen, den civila kontrollen, öppenheten, ansvarsskyldigheten och effektiviteten stärks. Åtgärden i artikel 3a bör inte förstås som krishantering utan som komponenter i en medellång och långsiktig politik för strukturreformer.

Ändringsförslag 14

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Kommissionens förslag

2. Biståndet **kan särskilt** omfatta **tillhandahållande av** kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, inklusive utbildning, handledning och rådgivning, samt tillhandahållande av utrustning, förbättringar av infrastrukturen och tillhandahållande av andra tjänster.

Ändringsförslag

2. Biståndet **ska kunna** omfatta kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling, inklusive utbildning, handledning och rådgivning, samt tillhandahållande av utrustning, förbättringar av infrastrukturen och tillhandahållande av andra tjänster.

Stöd som omfattas av denna artikel ska finansieras genom en omfördelning inom rubrik IV i den allmänna unionsbudgeten för den fleråriga budgetramen för 2014–2020 utan att det mobiliseras ytterligare resurser. Sådan omfördelning ska utesluta användningen av anslag som avsatts för åtgärder inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014^{1a}.

^{1a}Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete för perioden 2014–2020.

Motivering

Parlamentet ber om en sluten positiv förteckning över aktiviteter som är berättigade till bistånd enligt instrumentet som bidrar till stabilitet och fred, och påminner om att DCI-medel inte kan användas för att finansiera CBDSD verksamhet.

Ändringsförslag 15

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – punkt 3 – inledningen

Kommissionens förslag

3. Bistånd i enlighet med denna artikel

Ändringsförslag

3. Bistånd i enlighet med denna artikel

ska endast ges

ska endast ges *i undantagsfall och på följande två villkor:*

Ändringsförslag 16

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – punkt 3 – led b

Kommissionens förslag

(b) om enighet råder mellan det berörda landet och *det internationella samfundet och/eller EU*, om att säkerhetssektorn, *och särskilt militären*, är nyckeln till *stabilitet, fred och utveckling, särskilt i kriser och instabila sammanhang och situationer*.

Ändringsförslag

(b) om enighet råder mellan det berörda landet och *unionen* om att säkerhetssektorn, *däribland landets väpnade styrkor*, är nyckeln till *bevarande, upprättande eller återupprättande av de förhållanden som är nödvändiga för hållbar utveckling*.

Motivering

Huvudmålet kan inte skifta i riktning mot stabilitet, fred och krishantering utan att man ändrar på tyngdpunkten.

Ändringsförslag 17

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – punkt 4 – led b

Kommissionens förslag

(b) anskaffning av vapen och ammunition,

Ändringsförslag

(b) anskaffning av vapen, *reservdelar* och ammunition *eller någon annan utrustning som är utformad för att åstadkomma dödligt våld*,

Ändringsförslag 18

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – punkt 5

Kommissionens förslag

5. Vid utformningen och genomförandet av åtgärder enligt denna artikel ska kommissionen främja partnerlandets delaktighet. Den ska också utveckla nödvändiga delar och god praxis som krävs för att garantera hållbarheten på medellång och lång sikt, samt främja rättsstatsprincipen och etablerade principer för internationell rätt.

Ändringsförslag

5. Vid utformningen och genomförandet av åtgärder enligt denna artikel ska kommissionen **och utrikestjänsten säkerställa full komplementaritet med unionens andra instrument för externt bistånd och överensstämmelse med övergripande yttre åtgärder, däribland Gusp, och** främja partnerlandets delaktighet. Den ska också utveckla nödvändiga element och sådan god praxis som krävs för att garantera hållbarheten på medellång och lång sikt, samt främja rättsstatsprincipen och etablerade principer för internationell rätt.

Ändringsförslag 19

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 2

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 3a – punkt 6

Kommissionens förslag

6. Kommissionen ska fastställa lämpliga riskbedömnings-, övervaknings- och utvärderingsförfaranden för åtgärder inom ramen för denna artikel.”

Ändringsförslag

6. Kommissionen ska fastställa lämpliga riskbedömnings-, övervaknings- och utvärderingsförfaranden för åtgärder inom ramen för denna artikel, **och ska utan dröjsmål göra den informationen offentligt tillgänglig. Europaparlamentet ska alltid hållas direkt informerat.”**

Ändringsförslag 20

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 3

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 7 – punkt 1

Kommissionens förslag

(3) Artikel 7.1 ska ersättas med följande:

Ändringsförslag

utgår

”1. Unionens bistånd i enlighet med artikel 3 och artikel 3a beroende på vad som är lämpligast, ska tillhandahållas genom exceptionella stödåtgärder och interimsprogram.”

Motivering

Beslut beträffande den nya artikel 3a om uppbyggnad av militärkapacitet bör inte fattas genom att man använder de förfaranden som är avsedda för artikel 3 i denna förordning, och som är utformade för snabba beslut som gäller brådskande eller exceptionella stödåtgärder. Förfarandet för artikel 3 involverar inte Europaparlamentet, medan förfarandet för artiklarna 4 och 5 gör det.

Ändringsförslag 21

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 4

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 8 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Tematiska strategidokument ska utgöra den allmänna grunden för genomförandet av bistånd i enlighet med artiklarna 4 och 5 och artikel 3a **beroende på vad som är lämpligast**. Tematiska strategidokument ska utgöra ramen för samarbetet mellan unionen och de berörda partnerländerna eller regionerna.”

Ändringsförslag

1. Tematiska strategidokument ska utgöra den allmänna grunden för genomförandet av bistånd i enlighet med artiklarna 4 och 5 och artikel 3a. Tematiska strategidokument ska utgöra ramen för samarbetet mellan unionen och de berörda partnerländerna eller regionerna.”

Motivering

Förfarandet enligt artiklarna 4 och 5 i denna förordning är det lämpliga förfarandet för den nya artikel 3a. Detta förfarande garanterar att parlamenten involveras i processen och att åtgärder för uppbyggnad av militär kapacitet utformas som så kallade långsiktiga åtgärder som tar itu med strukturella problem inom ramen för en mer omfattande insats för reform av säkerhetssektorn.

Ändringsförslag 22

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 5

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 10 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Kommissionen ska se till att åtgärder som vidtas enligt denna förordning i samband med kampen mot terrorism och organiserad brottslighet, samt åtgärder som omfattas av artikel 3a, genomförs i enlighet med internationell rätt, inbegripet internationell humanitär rätt.”

Ändringsförslag

1. Kommissionen ska se till att åtgärder som vidtas enligt denna förordning i samband med kampen mot terrorism och organiserad brottslighet, samt åtgärder som omfattas av artikel 3a, genomförs i enlighet med ***principen om att inte göra någon skada och med internationell rätt, inbegripet internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning samt unionens strategi för tillbörlig aktsamhet för att säkerställa att unionens stöd till säkerhetsstyrkor överensstämmer med och bidrar till genomförandet av unionens människorättspolitik och är konsekvent med främjandet, skyddet och verkställandet av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt. Kommissionen ska utan dröjsmål göra sina relevanta bedömningar offentligt tillgängliga.***”

Motivering

Ett särskilt omnämnande bör göras i fråga om principen om att inte göra någon skada och människorättslagstiftning.

Ändringsförslag 23

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 6a (nytt)

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 13 – punkt 3 – led ba (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6a) I artikel 13.3 ska följande led läggas till:

”ba) 21 procentenheter av finansieringsramen anslås till åtgärder som omfattas av artikel 5.

Motivering

I artikel 13 i denna förordning specificeras att 70 % av finansieringsramen får användas för åtgärder som omfattas av artikel 3 och 9 % för åtgärder som omfattas av artikel 4. För att se till att artikel 5 fortsätter att få minst 21 % är det viktigt att lägga till denna formulering. I annat fall finns det risk för att den nya artikeln 3a använder inte bara 100 miljoner euro, utan också finansiering som avsatts, men inte öronmärkts ordentligt, för artikel 5.

Ändringsförslag 24

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 6b (nytt)

Förordning (EU) nr 230/2014

Artikel 13 – punkt 3 – led bb (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(6b) I artikel 13.3 ska följande led läggas till:

”bb) bistånd som omfattas av artikel 3a begränsas till högst 100 000 000 EUR.”

Motivering

Det är viktigt att garantera att tillgängliga medel för de redan befintliga artiklarna 3, 4 och 5 inte minskas till följd av införandet av den nya artikeln 3a om uppbyggnad av militär kapacitet.

ÄRENDETS GÅNG I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Titel	Upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred
Referensnummer	COM(2016)0447 – C8-0264/2016 – 2016/0207(COD)
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	AFET 12.9.2016
Yttrande från Tillkännagivande i kammaren	DEVE 12.9.2016
Föredragande av yttrande Utnämning	Linda McAvan 10.2.2017
Tidigare föredragande av yttrande	Paavo Väyrynen
Behandling i utskott	25.4.2017 29.5.2017
Antagande	3.7.2017
Slutomröstning: resultat	+: 13 -: 8 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Joachim Zeller, Željana Zovko
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Frank Engel, Ádám Kósa, Judith Sargentini
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	John Stuart Agnew, Jean-Paul Denanot, Estefanía Torres Martínez

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

13	+
PPE	Frank Engel, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ádám Kósa, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Bogdan Brunon Wenta, Željana Zovko
S&D	Jean-Paul Denanot, Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Linda McAvan, Elly Schlein

8	-
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Paavo Väyrynen
EFDD	John Stuart Agnew, Ignazio Corrao
GUE/NGL	Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres Martínez
Verts/ALE	Heidi Hautala, Judith Sargentini

1	0
PPE	Joachim Zeller

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster

ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Titel	Upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred		
Referensnummer	COM(2016)0447 – C8-0264/2016 – 2016/0207(COD)		
Framläggande för parlamentet	5.7.2016		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	AFET 12.9.2016		
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	DEVE 12.9.2016	INTA 12.9.2016	BUDG 12.9.2016
Inget yttrande avges Beslut	INTA 31.8.2016	BUDG 31.8.2016	
Föredragande Utnämning	Arnaud Danjean 13.12.2016		
Bestridande av den rättsliga grunden JURI:s yttrande	JURI 13.7.2017		
Antagande	11.7.2017		
Slutomröstning: resultat	+: –: 0:	48 14 4	
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Mario Borghezio, Victor Boştinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tökés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Brando Benifei, Luis de Grandes Pascual, András Gyürk, Javi López, Marietje Schaake, Eleni Theocharous, Ernest Urtasun, Bodil Valero, Paavo Väyrynen, Marie-Christine Vergiat		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Inés Ayala Sender, Ádám Kósa		
Ingivande	17.7.2017		

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

48	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans
ECR	Bas Belder, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Eleni Theoharous, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
NI	Aymeric Chauprade
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, András Gyürk, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ádám Kósa, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, László Tőkés, Luis de Grandes Pascual, Jaromír Štětina
S&D	Francisco Assis, Inés Ayala Sender, Brando Benifei, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Javi López, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Elena Valenciano, Boris Zala

14	-
EFDD	James Carver, Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
NI	Janusz Korwin-Mikke
Verts/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Ernest Urtasun, Bodil Valero

4	0
ALDE	Iveta Grigule, Paavo Väyrynen
ENF	Mario Borghezio
S&D	Arne Lietz

Teckenförklaring:

- + : Ja-röster
- : Nej-röster
- 0 : Nedlagda röster